

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.0500.77.2026.Wł
4531414.18771657.15137780
Warszawa, 15-09-2026

Dotyczy: odpowiedzi na zapytanie Posłanki Urszuli Paślawska (znak: K10ZAP3846)

Temat: w sprawie gospodarki wodnej na obszarze Polderu Woźnice i ochrony rezerwatu Jezioro Łuknajno (woj. warmińsko-mazurskie)

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr K10ZAP3846 Posłanki Urszuli Paślawskiej przekazuje odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

- 1. Czy obowiązujące dla rezerwatu przyrody Jezioro Łuknajno plany ochrony lub inne dokumenty określają zasady prowadzenia gospodarki wodnej na terenach przyległych, znajdujących się w obrębie zlewni jeziora? Jeżeli tak, jakie zasady i ograniczenia z nich wynikają?**

Rezerwat przyrody *Jezioro Łuknajno* funkcjonuje na podstawie rozporządzenia Nr 18 Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 3 września 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Jezioro Łuknajno"¹, natomiast obszar ten został uznany rezerwatem w dniu 14 maja 1947 r.² Rezerwat ten nie posiada otuliny. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemu Jeziora Łuknajno, zachowanie ekosystemu "Czarnego Bagna" oraz zachowanie ekosystemów lądowych znajdujących się w granicach rezerwatu. Dla tego obszaru obowiązują zadania ochronne ustanowione zarządzeniem Nr 11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 21 marca 2025 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Łuknajno”. W przedmiotowym dokumencie planistycznym stwierdzono zagrożenia istniejące wewnętrzne związane z występowaniem inwazyjnego gatunku obcego – barszczu Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) oraz z sukcesją roślinności drzewiastej na łąkach i pastwiskach. W odpowiedzi na zagrożenia zaplanowano działania ochronne polegające na mechanicznym usuwaniu barszczu Sosnowskiego oraz jednokrotnym koszeniu łąk i pastwisk w terminie od 15 lipca do 15 sierpnia wraz ze zbiorem biomasy. W obowiązujących zadaniach ochronnych dla rezerwatu nie określono zasad prowadzenia gospodarki wodnej na terenie rezerwatu.

- 2. Jakie mechanizmy prawne mogą zostać zastosowane w celu ograniczenia działalności rolniczej w przypadku stwierdzenia jej negatywnego wpływu na stosunki wodne lub cele ochrony rezerwatu Jezioro Łuknajno? Który organ jest właściwy do określenia zakresu takich ograniczeń?**

Zagrożenia dla celów ochrony rezerwatu, w tym dotyczące negatywnego wpływu na stosunki wodne, powinny zostać przeanalizowane w procesie tworzenia dokumentu planistycznego. Aktualnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie prowadzi prace nad ustanowieniem planu ochrony dla rezerwatu przyrody Jezioro Łuknajno (przygotowany projekt w najbliższym czasie zostanie przekazany do konsultacji

¹ Dz. Urz. Woj. Warm. -Maz. z 2004 r. Nr 122, poz. 1565

² Zarządzenie Wojewody Olsztyńskiego z dnia 14 maja 1947 r. o ogłoszeniu jez. Łukniana i uroczyska "Czapliniec" w gm. Mikołajki, pow. Mrągowo za teren ochronny (Dz. Urz. z 1947 r. Nr 10(24), poz. 81)

społecznych).

Jednocześnie należy wskazać, że plan ochrony, który jest aktem prawa miejscowego, będzie dotyczył tylko obszaru objętego ochroną rezerwatową.

3. Jakie formy rekompensaty lub odszkodowania mogą przysługiwać właścicielom albo użytkownikom gruntów rolnych w przypadku wprowadzenia ograniczeń w prowadzeniu działalności rolniczej ze względu na konieczność ochrony przyrody lub stosunków wodnych?

Zgodnie z obowiązującym prawem nie ma form rekompensaty czy odszkodowań ze strony Skarbu Państwa, w przypadku ograniczenia działalności rolniczej ze względu na konieczność ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Jednocześnie należy zaznaczyć, że m.in. z uwagi na potrzebę ochrony środowiska mogą być wprowadzane ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw, o ile wynika to wprost z ustawy³. Konkretnie ograniczenia (zakazy) w przypadku rezerwatów przyrody wynikają z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁴ obowiązujące w granicach tej formy ochrony przyrody.

4. Czy gmina posiada kompetencje do wprowadzenia ograniczeń w prowadzeniu działalności rolniczej na gruntach stanowiących własność prywatną, jeżeli sposób ich użytkowania może negatywnie oddziaływać na sąsiadujący rezerwat przyrody lub inne obszary cenne przyrodniczo? Jeżeli tak, na jakiej podstawie prawnej i w jakim trybie?

Gmina może wprowadzić zapisy w dokumentach planowania przestrzennego, np. w planie ogólnym gminy czy miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, które określają jakie sposoby gospodarowania są dopuszczone. Dokumenty te powstają na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁵. Ponadto, w planie ochrony dla rezerwatu można wprowadzić wskazanie wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych⁶.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

³ zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz.483)

⁴ Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.

⁶ zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody